

Lunds universitet
Sociologiska institutionen

Krigare, bröder och superhjältar

En narrativ analys av maskulinitetsideal i IS propagandatidning Rumiya

Författare: Josefin Nilsson

Kandidatuppsats: SOCK04, 15 hp

Vårterminen 2020

Handledare: Henriette Frees Esholdt

Sammanfattning

Författare: Josefin Nilsson

Titel: Krigare, bröder och superhjältar: En narrativ analys av maskulinitetsideal i IS propagandatidning Rumiya.

Kandidatuppsats: SOCK04, 15 hp

Handledare: Henriette Frees Esholdt

Sociologiska institutionen, vårterminen 2020

I dagens samhälle finns begränsad kunskap kring anledningar till varför människor ansluter sig till Islamiska staten, det vill säga IS. Män utgör en majoritet av de som anslutit sig till Islamiska staten. För att förstå vad det är som gör att män i högre grad lockas till terrororganisationer kan narrativ kring maskulinitetsideal undersökas i Islamiska statens propaganda. Den här studien är begränsad till att undersöka sex utgivna nummer av propagandatidningen Rumiya. Studiens syfte är att utifrån en narrativ analys öppna för viktig kunskap kring vilka attraktiva maskulinitetsideal IS använder och hur IS använder emotioner i tidningen Rumiya. Denna studie undersöker hur narrativ används för att propagera för maskulinitetsideal i Rumiya.

Studiens utgångspunkt är en vetenskapsteoretisk hermeneutisk tolkning. Den teoretiska bakgrunden bestående av en kulturkriminologisk ansats och Connells maskulinitetsteori används i analysen för att förklara hur IS uttrycker attraktiva maskulinitetsideal.

Utifrån studiens analys kan slutsatsen formuleras: att vara jihadmartyr, att ingå i ett brödraskap och uppleva spänning samt att efterlikna historiska hjältar utgör attraktiva maskulinitetsideal i IS propagandatidning Rumiya. Kunskap kring dessa ideal kan användas för att förstå varför människor lockas till IS. Kunskapen kan vara betydelsefull för att upptäcka riskfaktorer för radikaliserings eller rekrytering till terrororganisationer.

Nyckelord: Islamiska staten, propagandatidningen Rumiya, krigare, maskulinitetsideal, jihadmartyr, bröder, historiska hjältar.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
1.1 Forskningsfråga och syfte.....	4
2. Tidigare forskning.....	4
2.1 Det rådande forskningsläget.....	4
3. Teoretisk bakgrund.....	6
3.1 Kulturell kriminologi.....	7
3.2 Connells maskulinitetsteori.....	8
4. Metod och material.....	9
4.1 Vetenskapsteoretisk ansats.....	9
4.2 Avgränsningar och urval.....	9
4.3 Val av metod.....	10
4.4 Islamiska statens propagandatidning Rumiya som empiri.....	10
4.5 Analysmetod.....	12
4.6 Validitet och reliabilitet.....	13
4.7 Etiska aspekter.....	13
5. Analys.....	15
5.1 Jihadmartyr som maskulinitetsideal.....	15
5.2 Brödraskap och spänning som maskulinitetsideal.....	20
5.3 Historiska hjältar som maskulinitetsideal.....	23
6. Avslutande diskussion.....	25
7. Framtida forskning.....	27
8. Källförteckning.....	29

1. Inledning

Människor från hela världen har under de senaste åren anslutit sig till Islamiska staten, det vill säga IS och 300 personer från Sverige beräknas ha åkt till organisationer i Irak och Syrien (Säkerhetspolisen, 2017). Islamiska staten är en terrororganisation med rötter i Al-Qaida som vuxit fram orsakad av en politisk konflikt i Irak och Syrien (Globalis, 2018). 2014 utropade Islamiska staten ett kalifat, en så kallad islamisk stat, med Sharialagar som är stränga religiösa muslimska lagar (Ibid). Män utgör en majoritet av de som har anslutit sig till Islamiska staten. Könsfördelningen är $\frac{2}{3}$ män och $\frac{1}{3}$ kvinnor (Säkerhetspolisen, 2017). För att förstå varför män lockas till IS kan maskulinitetsidealen i IS propagandamaterial undersökas.

Islamiska statens kalifat har raserats men kampen mot IS sympatisörer är inte slut. Under coronakrisen har samhällen stängt ner och fler personer sitter hemma online vilket Islamiska staten utnyttjar. Individer som då är på internet kan exponeras för IS propaganda och bli sårbara och söka efter mening (Dagens nyheter, 2020). Under coronavirusets framfart har det rapporterats om en ökning av terrorattacker genomförda av Islamiska staten och i Irak har 110 attacker utförts vilket tyder på att terrorn har ökat i virusets spår (Svt nyheter, 2020). I en analys av hur mellanösterns konflikter påverkats av coronapandemin beskrivs att nya attacker av Islamiska staten möjliggörs i Syrien och Irak om USA:s fredsuppehållande styrkor lämnar till följd av pandemin (Svt nyheter, 2020).

Islamiska statens tillvägagångssätt för att locka anhängare till en våldsbejakande extremistisk rörelse sker genom online propaganda och offline möten. Individer kan online-radikaliseras, vilket innebär att individens åsikter bekräftas medan andras åsikter förnekas. Oförmågan att förstå andras åsikter gör att individen väljer att umgås i sammanhang där fördomar och våld normaliseras (FOI, 2017). Onlineradikalisering kan leda till att individer ansluter sig till Islamiska staten eller att de begår våldshandlingar som anses legitima inom IS. Propagandan som individerna tar del av kan delas upp i officiell och inofficiell propaganda. Den officiella propagandan består av material utgivet av IS i form av videos och tidningar och den inofficiella propagandan är material utgivet av privatpersoner till exempel personliga inlägg på sociala medier.

Studien är avgränsad till att undersöka IS propagandatidning Rumiya, som är en del av IS officiella propaganda, ur ett maskulinitets- och ett emotionellt perspektiv. Tidningen syftar till att glorifiera IS terrorattentat och upprättandet av det islamiska kalifatet.

1.1 Forskningsfråga och syfte

I denna studie undersöks forskningsfrågan: *Hur uttrycks attraktiva maskulinitetsideal genom narrativ i propagandatidningen Rumiya?*

Syftet med studien är att utifrån en narrativ analys öppna för viktig kunskap kring vilka attraktiva maskulinitetsideal och emotioner som IS använder i propagandatidningen Rumiya.

2. Tidigare forskning

I följande avsnitt presenteras tidigare forskning om IS propaganda i form av vetenskapliga artiklar och forskningsrapporter från myndigheter. Forskning kring terrororganisationen IS och IS propaganda är begränsad eftersom våldsbejakande islamistisk extremism är ett relativt nytt forskningsområde. Den existerande forskningen om våldsbejakande islamistisk extremism utgörs främst av internationella studier medan svensk forskning främst fokuserar på svenskar som anslutit sig till terrororganisationer. Forskningen som presenteras i avsnittet utgår från motivationsfaktorer till terrorism, IS användning av sociala medier och femininitet och maskulinitet. Trots att studien ämnar att undersöka konstruktioner av maskulinitet i IS propaganda är forskning kring kvinnors roll i terrororganisationerna Islamiska staten och Al-Qaida relevant eftersom det finns begränsade studier om maskulinitet och femininitet i IS.

2.1 Det rådande forskningsläget

Tidigare forskning kring IS propaganda har undersökt motivationsfaktorer till terrorism. Gustafssons och Ranstorps studie *Swedish Foreign Fighters in Syria and Iraq. An analysis of open-source intelligence and statistical data* (2017) visar att motivationsfaktorer till terrorism består av en kombination av faktorer. Faktorer som motiverar individer att resa till Syrien och Irak är till exempel sökandet efter spänning, sökandet efter en identitet, sökandet efter en gruppidentitet, flykt från personliga problem som aggressionsproblem (2017).

Andra studier har utifrån en kulturkriminologisk utgångspunkt fokuserat på hur Islamiska staten och Al-Qaida använder inslag av grupptillhörighet och emotioner i propaganda (Sunde, Ilan & Sandberg, 2020). Sunde, Ilan och Sandberg har i studien *A cultural criminology of "new" jihad: Insights from propaganda magazines* (2020) identifierat framträdande subkulturella teman som gruppidentitet, ritualer och hyllning av coolhet i propagandamaterialet. Dessa faktorer har i kulturkriminologiska studier pekats ut som orsaker till att individer som är socialt eller ekonomiskt marginaliserade, med kopplingar till våld och/ eller gatukultur, ansluter sig till terrororganisationer (Ibid).

En stor del av den utgivna propagandan är översatt till engelska för att nå en internationell publik (FOI, 2017). IS onlinepropaganda präglas av skildringar av våld mot fienden och tydliga budskap om att den som blir en del av kalifatet och underkastar sig IS regler kommer till ett drömsamhälle. Studier kring terrorism över internet har riktat fokus på att undersöka budskapen i de våldsamma berättelser som IS publicerat på internet och berättelsernas inflytande över mottagaren (Aly, 2017). Sociala medierna Facebook och Twitter används av IS och av sympatisörer som sprider information på egna konton, hejar på och uppmanar individer till att ansluta sig (Awan, 2017). Terroristers användning av internet visar att kommunikationen med berättelser sker med en aktiv publik (Ibid). Onlineradikalisering möjliggörs genom onlinekommunikation med IS eller kommunikation genom bilder och texter. Rekryteringen av anhängare online sker via sociala medier på öppna eller stängda internetsidor. Rekryteringen som sker offline är genom personliga möten (Gustafsson & Ranstorp, 2017).

Salafismen är traditionen som Islamiska staten tillämpar och enligt traditionen är Koranen och texter om Muhammed heliga (FOI, 2017). För att locka anhängare använder IS i propagandan religiösa och betydelsefulla berättelser från islam som väcker känslor hos individer som delar dessa berättelser. I propagandan presenteras ett tydligt fokus på identitet, kris och lösning (Ibid). Ett budskap om ett hot mot muslimer används för att stressa anhängare till att ansluta sig. Lösningen är att individen ansluter sig till IS och kämpar mot hotet tillsammans med IS (Ibid). Den som ansluter sig blir en del av gruppidentiteten där det finns ett tydligt "vi och dom". För att locka ungdomar till organisationen så har IS skapat en egen subkultur som heter Jihadi cool. Subkulturen har en egen musikstil och klädstil och anses formas i en hypermaskulin

anda som lockar ungdomar. Normaliseringen av vapen och våld inom IS har pekats ut som en anledning till att ungdomar lockas av och ansluter sig till organisationen (Ibid).

Myndighetspublikationen *Ung och extrem: om våldsbejakande islamistisk extremism* (MUCF, 2016) beskriver två olika maskulinitetskonstruktioner i IS propagandamaterial: jihadmaskulinitet även kallad helig krigare maskulinitet och live fast die young-maskulinitet. Helig krigare-maskuliniteten beskrivs som en form av maskulinitet där våld är grunden för kontroll och makt. Live fast die young-maskuliniteten anses bestå av unga män som legitimerar våldsanvändning och med en negativ inställning till samhället.

En central del i konstruktionen av maskulinitet är att den vilar på att upprätthålla och bevara heder (MUCF, 2016). Mannens heder finns i rollen som krigare medan kvinnans heder finns i hemmet. IS porträtterar en bild av en förtryckt eller förnedrad maskulinitet där vägen till att upprätthålla hedern är att individen antar en krigaridentitet. En viktig del av identiteten som helig krigare är att bli martyr eftersom det förser individen med en heroisk status (Ibid).

Kvinnors främsta roll i Al-Qaida och Islamiska staten är att vara hemmafruar, ta hand om barnen och stödja mannen som krigare (Aasgaard, 2017). Varken Al-Qaida eller Islamiska staten förespråkar att kvinnor krigar eller utför terrorattacker. Det finns dock undantag och exempel på kvinnliga självmordsbombare inom Al-Qaida. Inom IS förekommer ogifta kvinnor som moralpoliser men det finns inga exempel på kvinnor som krigar eller är självmordsbombare inom Islamiska staten (Ibid). IS förespråkar att ha kvinnliga yazidier som slavar dels på grund av att IS menar att slaveri är en del av Sharialagarna dels att kvinnliga slavar är en del av IS apokalyptiska berättelser (Ibid).

3. Teoretisk bakgrund

Det finns ingen övergripande teori som förklarar varför IS kan ses som en attraktiv organisation. En del forskare försöker utifrån sociala förklaringsmodeller som push och pullfaktorer förklara vad det är som hindrar eller lockar individer till IS. Utifrån denna studies forskningsfråga har två teoretiska perspektiv valts ut: en kulturkriminologisk ansats och Connells maskulinitetsteori. Den kulturkriminologiska ansatsen utgår från olika forskares bidrag till kulturkriminologi och

används i denna studie för att förklara hur IS i tidningen Rumiya attraherar individer genom emotioner. Connells maskulinitetsteori används för att undersöka maskulinitetsideal i IS.

3.1 Kulturell kriminologi

Kulturell kriminologi undersöker hur kultur, känslor och brottslighet samspelar genom kollektiva meningar och identiteter (Ferrell, Hayward & Young, 2008). Inom kulturell kriminologi talas det om brott som kultur och kultur som brott. Brott som kultur innebär att beteenden som ses som brottsliga eller avvikande i samhället kan vara beteenden som utmärker subkulturer. Subkulturer använder identitetsstärkande markörer i form av ritualer och symboler för att skapa mening (McLaughlin & Muncie, 2013: 331). Symbolerna som används kan vara fysiska till exempel gängsymboler på kläder eller språkliga symboler såsom ord eller smeknamn. Kultur som brott innebär att olika medier eller verk som tidskrifter ses som kriminogena (Ibid:332).

Jack Katz är en förgrundsgestalt till kulturell kriminologi som i boken *Seductions of crime* (1988) betonar vikten av emotionella förklaringar och motiv bakom brott. För att förstå emotionella aspekter måste det sökas en förståelse för vad det betyder för individen att begå brottet. Motiven och de emotionella komponenter som ligger bakom ett brott kan förklaras utifrån händelseförloppet, det som sker innan brottet, det som sker under brottet och det som sker efter brottet. Katz använder begreppet "seductions of crime" som betyder brottets förförelse. *Seductions of crime* handlar om hur det känns för individen att begå brottet och hur olika sinnesintryck skapar en sensuell känsla av spänning. Katz menar att alla människor upplever en sensuell känsla och förförs av världen på olika sätt: "*Indeed, the very nature of mundane being is emotional; attention is feeling, and consciousness is sensual*" (Ibid, 1988: 5).

I artikeln *Terrorist (E)motives: The existential attractions of terrorism* beskriver Cottee och Hayward (2011) att forskning kring terrorism visar att terrorister rent psykologisk är normala vilket har lett till ett intresse att undersöka hur terrorister agerar, tänker och känner. Cottee och Hayward (2011) definierar i sin forskning tre motivationsfaktorer till terrorism: längtan efter spänning, längtan efter mening och längtan efter ära. Längtan efter spänning kan förklaras som en dragningskraft till våldsamma konflikter där individen förförs av spänningen och risktagandet som våldsanvändningen innebär. Längtan efter mening kan beskrivas som en existentiell

frustration och en vilja att skydda den egna gruppen. Den existentiella frustrationen tar sig i uttryck genom känslor av meningslöshet. Cottee och Hayward (2011) menar att motivationen till terrorism inte endast handlar om att kriga utan om att skydda den egna gruppen. Terrororganisationer blir en lösning eftersom dessa förser individen med en mening med tillvaron genom gruppmedlemskap och uppgiften att med sitt liv som insats kriga, skydda och vara gruppen trogen. Längtan efter ära innebär att det som uppfattas som attraktivt med terrororganisationer är att få ära och status som hjälte vilket innebär att individen är en betydelsefull person som andra ser upp till. Att nå hjältestatus och ära får individen när denne utför jihad eller blir martyr (Ibid).

3.3 Connells maskulinitetsteori

R.W Connell beskriver i boken *Maskuliniteter* (1996) att maskulinitet bör ses som en del av en struktur och att det finns olika maskulinitetskonstruktioner. Connell redogör för fyra olika konstruktioner av maskulinitet: hegemoni, underordnad, delaktig och marginaliserad maskulinitet samt relationerna dessa emellan. Det första begreppet hegemoni kan ses som ett dominerande manligt ideal eller en eftersträvansvärd position som är föränderlig i tid och rum (Ibid). Hegemonisk maskulinitet är kopplat till social makt över män och kvinnor och kulturella ideal vilket gör att maskulinitetskonstruktionen glorifieras och hyllas (Messerschmidt 2004: 34). Den hegemoniska maskuliniteten kan ta sig i uttryck genom kläder, aktiviteter, agerande, verbalt eller i relationer. Våld är en underliggande faktor till auktoriteten som den hegemoniska maskuliniteten har (Connell, 1996: 101).

Det andra begreppet underordnad maskulinitet associeras till förtryck och stigmatisering i form av våld och kulturell, juridisk, politiskt eller ekonomisk diskriminering gentemot homosexuella män (1996: 102). Den underordnade maskuliniteten kopplas ofta till homosexualitet men heterosexuella män utesluts också från den hegemoniska maskuliniteten. Grunden till att dessa män utesluts från den hegemoniska maskuliniteten är att de uppfattas som feminina av gruppen som har den ideala maskuliniteten. Den tredje konstruktionen av maskulinitet är delaktighet som kan beskrivas som en maskulinitet där individen är en liten version av den hegemoniska maskuliniteten som gör att individen får patriarkala fördelar. Ett

fjärde och sista begrepp är marginalisering som handlar om inbördes relationer mellan etniska minoriteter/ underordnade grupper och dominerande grupper (Connell, 1996: 105).

4. Metod och material

I följande avsnitt presenteras och diskuteras det empiriska materialet, IS propagandatidning Rumiyah och analysmetoden. Diskussionen kring empiri och metod förs utifrån urval, validitet, reliabilitet, generaliserbarhet och etiska aspekter.

4.1 Vetenskapsteoretisk ansats

Studien utgår från en hermeneutisk vetenskapsteoretisk ansats med fokus på att tolka och förklara hur IS i propagandatidningen Rumiyah skapar meningsfulla narrativ (Bryman, 2008). Tolkningen av materialet är inte definitiv vilket innebär att det inte finns en enda sann tolkning utan materialet kan tolkas på olika sätt av olika personer (Johansson 2005).

4.2 Avgränsningar och urval

Islamiska staten har ett omfattande officiellt och inofficiellt propagandamaterial vilket gjorde det omöjligt att studera all utgiven propaganda på grund av studiens tidsomfattning. I studien gjordes därför en avgränsning gällande att använda IS officiellt utgivna propagandamaterial vilket innebar att inofficiell propaganda skapad av privatpersoner uteslöts. Valet att använda officiell propaganda grundades i att den inofficiella propagandan betraktades som mer svåråtkomlig då den är utgiven av privatpersoner på olika sociala medier. Det fanns inte heller möjlighet att studera flera delar av propagandan då varje enskilt videoklipp eller enskild tidning var omfattande. Eftersom syftet var att undersöka IS propaganda avgränsades studien till Islamiska statens propagandatidning Rumiyah. Tidningen är en central tidning som kan betraktas som en av IS storhetstidningar då den gavs ut under Islamiska statens storhetstid under åren 2016 och 2017. Urvalet kategoriseras som målinriktat eftersom tidningen strategiskt valdes ut för att den innehöll IS propagandamaterial (Bryman, 2008). En ytterligare begränsning gjordes gällande att använda tidningens engelska utgåva och sex av tio utgivna nummer. Utgåvorna; 1, 3, 4, 6, 9 och

10 valdes för att dessa i högre utsträckning än de andra fyra numren, innehöll narrativ kring maskulinitetsideal.

4.3 Val av metod

I studien undersöks narrativ som publicerats i tidningen Rumiya. Detta på grund av svårigheten att finna informanter, som har varit delaktiga i eller befinner sig i IS, till en intervju eller en enkät. Att intervjua informanter med kunskap kring IS ansågs inte fånga studiens syfte då studien ämnar att undersöka officiella berättelser från IS. Att använda en kvantitativ metod i form av enkäter sågs inte heller som ett alternativ då problemet med att finna informanter kvarstod samt att en enkät inte skulle fånga studiens undersökningsområde. Med de olika begränsningarna i beaktande och eventuella risker med att försöka kontakta människor som befinner sig i IS ansågs det mest lämpligt att använda en kvalitativ metod och studera officiella berättelser.

All empiri påverkas av forskaren men forskarens påverkan kan vara olika stor beroende på metod och material (Silverman, 2007). En intervju kan styras av forskaren för att få ut det material som är av intresse för studien vilket kan leda till att intressanta delar av materialet aldrig används. Silverman (2007) menar att det som är intressant att studera är sekvenser och kontexter och förespråkar därför användandet av naturligt förekommande data till exempel dokument. Silvermans kritik mot intervjusamhället grundas i att intervjuer som tas ifrån dess kontext kan leda till att värdefull information går förlorad (Ibid).

Att använda dokument kan även medföra svårigheter då den inhämtade datan kan vara svår att begränsa på grund av dess omfattning. Detta kan göra att det är svårt att finna sammanhängande kategorier och analysera ett material som inte är styrt av forskaren (Mallén, 2017: 65).

4.4 Islamiska statens propagandatidning Rumiya som empiri

Tidningen Rumiya är en av två propagandatidningar som gavs ut av Islamiska staten under åren 2016-2017. Tidningen är översatt på flera olika språk för att nå en internationell publik och finns utgiven i tio nummer. Varje nummer innehåller 40-50 sidor med IS-nyheter om hur terrorattentat kan planeras och genomföras och hyllningar av avlidna krigare. (Clarion Project, 2014).

Tidningar är dokument och användningen av datakällan stärktes av att dokument beskrivs som naturligt förekommande data som väntar på att analyseras (Rennstam & Wästerfors, 2015: 41). Att använda naturligt förekommande data innebär att det går att studera fenomen som forskaren annars kan ha svårt att få tillgång till, till exempel brottsliga handlingar som sker över en internetsida eller fördomar som inte synliggörs i samhället. Vid insamlingen av materialet påverkades dokumenten inte av forskarens fysiska närvaro som vid en intervju eftersom materialet redan var publicerat. Trots detta så är den insamlade datan inte helt fri från subjektivitet eftersom datan valdes ut, tolkades och analyserades. (Mallén, 2017: 63).

För att bedöma ett dokumentets kvalitet använder Bryman (2008: 489) fyra bedömningskriterier. Det första kriteriet är autenticitet det vill säga om materialet är verkligt och äkta. Det andra kriteriet är trovärdighet som syftar till att ta reda på om materialet är snedvridet, felaktigt eller består av vinklade framställningar eller åsikter. Det tredje kriteriet som presenteras är representativitet som används för att förstå och undersöka om materialet är typiskt till exempel om det finns likheter i det utgivna propagandamaterialet. Det sista och fjärde kriteriet är meningsfullhet vilket undersöker om materialet är begripligt och tydligt för en observatör. (Bryman, 2008: 489).

Utifrån det första kriteriet kunde Rumiyahs autenticitet diskuteras eftersom tidningen utges av IS som ett propagandamaterial för att locka anhängare. De texter som fanns i tidningen tillhörde IS "verklighet" och det drömsamhälle som IS ansåg sig ha skapat och därmed hade IS medvetet formulerat texterna till organisationens fördel. Utifrån det andra kriteriet trovärdighet, gick det inte att utesluta att IS manipulerat materialet eftersom tidningen är ett av organisationens sätt att sprida propaganda. Tidningen var skriven i en kontext som tillåter och normaliserar våldsanvändning och terrorattentat vilket leder till att det fanns en trovärdighet i att det som skildras är det samhälle och de lagar som IS står bakom (Denscombe, 2009: 302). Materialet kan bedömas som äkta och trovärdigt i kontexten det är utgivet i eftersom det är en faktisk utgåva av IS.

Det tredje kriteriet behandlade representativitet och utifrån innehållet i Rumiyah tolkades det att det fanns likheter mellan berättelser i tidningen och IS övriga propagandamaterial. Tidningen är konstruerad i en kontext där IS kalifat är centralt och det som finns representerat i

tidningen skildrar samhället som IS skapat och vill skapa. Utifrån det fjärde kriteriet går det att förstå att materialet i betraktarens ögon kan bilda mening (Bryman, 2008: 489). Tidningen har tydliga budskap som uppmuntrar anhängare att vara en del av IS kalifat och uppmuntrar andra till att ansluta sig till organisationen. I tidningen förekom budskap som inte alltid uttrycktes utan som gick att läsa mellan raderna (Denscombe, 2009: 302).

4.5 Analysmetod

Studien utgår från en kvalitativ ansats i form av narrativ analys med fokus på tematisk analys. Riessman (2008) delar upp narrativ analys i fyra delar; tematisk, strukturell, performativ/dialogisk och visuell. En tematisk analys används för att undersöka vad som berättas och beskrivs. I studien används denna analys för att belysa tidningen Rumiya's berättelser. Narrativ analys är omfattande att genomföra och på grund av studiens begränsade omfång fanns det inte utrymme att använda Riessmans samtliga fyra delar av narrativ analys (Riessman, 2008).

Boreus och Bergström (2018: 222) beskriver att: *“På det mest grundläggande planet är ett narrativ en redogörelse för något som har hänt, antingen i verkligheten eller i fantasin”*. En narrativ metod skapar och förstärker identiteter och används för att förstå verkligheten och det förflutna genom att kategorisera erfarenheter och kunskaper (ibid).

Syftet med narrativ är att övertyga betraktaren om att narrativet beskriver sanningen och handlingen har till uppgift att väcka känslor som frustration, spänning eller rädsla (Riessman, 2008: 8). En intresseväckande berättelse gör att läsaren lever sig in i den och att liknande känslor som berättaren vill förmedla väcks. Narrativet kan ha en underhållande funktion men även används för att lura en betraktare genom falsk information. En annan funktion som narrativ har är att sammanföra individer i rörelser eller demonstrationer genom att definiera grupperns värderingar i narrativet (Ibid, 2008: 9). Individer kan använda narrativ för att komma ihåg en situation eller för argumentation. För grupper har narrativet ofta betydelsen att skapa gemenskap och föra samman människor (Ibid, 2008: 8).

Vid insamling av empirin gjordes strategiska val gällande att undersöka temat maskulinitet och hur IS i propagandatidningen uttrycker en attraktiv maskulinitet. Uppmärksamhet riktades mot teman som återkom eftersom dessa kunde utgöra viktiga

huvudteman (Rennstam & Wästerfors, 2015: 69). Analysen av materialet började med en tematisk utgångspunkt för att kategorisera teman och citat. Materialet som presenteras i analysen grundas i urvalet av citat som innehöll våld mot fiender i form av att vara jihadmartyr som maskulinitetsideal, att ingå i ett brödraskap och beskrivningar av modiga hjältar, eftersom dessa teman uttryckte attraktiva maskulinitetsideal.

4.6 Validitet och reliabilitet

Validitet handlar om en studies trovärdighet det vill säga om undersökningen mäter det som den ämnade att undersöka (Denscombe, 2009: 380). Validiteten betraktas som hög eftersom studien har undersökt det givna syftet samt att metoden och tillvägagångssättet presenterats på ett utförligt sätt. Begreppet reliabilitet handlar om tillförlitlighet och en studies tillförlitlighet bedöms utifrån om det finns möjlighet att göra om undersökningen och få liknande resultat (Ibid: 381). En studies reliabilitet kan vara svår att fastställa eftersom den ställer krav på ett noga tillvägagångssätt. Empirin som används i den genomförda studien är lättillgänglig för andra forskare då empirin finns publicerad online. Eftersom studien utgår från en hermeneutisk ansats är den tolkning som görs av materialet inte definitiv vilket innebär att det inte går att utesluta att empirin kan tolkas annorlunda beroende på dess betraktare (Boréus & Bergström, 2018: 244). Detta i sin tur kan ha påverkat och eventuellt ifrågasatt studiens reliabilitet eftersom det inte kan uteslutas att tolkningen av empirin påverkats av subjektivitet.

Då studien är begränsad till IS propagandatidning Rumiyah kunde inga slutsatser dras kring studiens generaliserbarhet (Bryman, 2008). Utifrån empirin kunde inga slutsatser formuleras kring IS generella propaganda men det gjordes en tolkning kring hur IS använder sig av tidningen Rumiyah och vad som generellt genomsyrar denna. Studien ämnade inte att göra generaliseringar utan fokuserade på förståelse för hur IS genom narrativ uttrycker attraktiva maskulinitetsideal i IS propagandatidning Rumiyah.

4.7 Etiska aspekter

Att använda dokument som datakälla krävde en diskussion kring etiska aspekter och kring vad som är tillåtet att använda som empiri från internet. Att använda tidningen Rumiyah som empiri

ledde till en diskussion kring den valda empirin och om den är offentlig eller inofficiell. För att få tillgång till empirin behövdes inga lösenord till internetsidor utan tidningen fanns tillgänglig på internet för allmänheten på ett flertal språk. Eftersom tidningen fanns tillgänglig på internet bekräftade det att materialet var offentligt. Islamiska staten har även förklarat att tidningen är en av organisationens officiella propagandatidningar vilket medförde att inget offentligt samtycke gavs till att använda tidningen i studien (Mallén, 2017).

Vissa etiska aspekter som är viktiga att ta hänsyn till vid en intervju eller en enkätundersökning var även viktiga att väga in vid studiet av internet som datakälla. Det var viktigt att inte använda personuppgifter eller andra uppgifter som kunde röja individers identiteter (Mallén, 2017: 74). Detta innebar att det väcktes nya etiska frågor kring användandet av internet och vad som var offentliga uppgifter. Gränsen kring vad som betraktas som personliga uppgifter på internet är komplex men lagöverträdelser beskrivs som etiskt känsliga (Ibid: 73).

Den valda empirin innehöll namn och personliga uppgifter kring individer som skulle kunna röja deras identitet (Mallén, 2017). Trots att inga personuppgifter användes gick det inte att säkerställa individers anonymitet, dels för att det går att söka upp det använda materialet dels att individerna delvis har valt att ställa upp med namn och bild i IS propagandatidning. I tidningen fanns uppgifter och bilder på avlidna IS krigare vilket innebar att dessa individer inte kunnat samtycka till att framställas i tidningen. Det gick inte heller att veta om anhöriga samtyckt eller var medvetna om att personerna förekom i tidningen. Detta kunde skapa ett etiskt dilemma vid en analys av materialet. För att undvika dilemman behandlades empirin i studien som en enhet utan fokus på enskilda individer och deras utsagor.

Vid användandet av internet som datakälla analyserades citat vilket innebar att det fanns en risk att identiteter avslöjades. Utifrån riktlinjer kan citat och bilder tas från internet men då är användaren av materialet ansvarig för att inte ändra eller förvränga materialet (Mallén, 2017: 81). I studien fanns det inte möjlighet att kontrollera alla förekommande namn och då källan betraktas som offentlig gjordes en avvägning kring att detta inte var nödvändigt. Det som forskare också vet är att många namn som förekommer i propagandamaterial är alias som används för att individerna inte ska kunna identifieras. Med detta i åtanke och risken att röja

någons identitet så betraktades det finnas godtagbara skäl att använda materialet eftersom det redan fanns tillgängligt och publicerat för allmänheten.

5. Analys

I följande avsnitt analyseras utvalda citat utifrån en kulturkriminologisk ansats och Connells maskulinitetsteori. Analysen är indelad i tre teman: jihadmartyr som maskulinitetsideal, brödraskap och spänning som maskulinitetsideal och historiska hjältar som maskulinitetsideal.

5.1 Jihadmartyr som maskulinitetsideal

I propagandatidningen presenteras maskulinitetsidealet jihadmartyr. Idealet innebär en tydlig strävan efter ett uppdrag som leder till att krigaren dör. Idealet har en hypermaskulin anda som grundas i våldsutövande mot fienden och viljan att dö i strid.

“The pledge was to be patient.’ Scholars have said that this last report combines all of the various meanings, clarifying that the intended meaning of all of the reports is that to pledge to not flee means to have patience until we defeat our enemy or we are killed – and that is the meaning of pledging to die, we remain steadfast, even if that causes us to die – not that death in and of itself is what is intended. Such is also what is meant by pledging to wage jihad (strävan, kamp, heligt krig), to have patience therein, and Allah knows best.” (Rumiyah vol 4:25)

Att vara jihadmartyr handlar om att vilja söka sig till striden för att avrätta fienden och för att dödas vilket uttrycks i citatet:

“And by the One in whose hand is the soul of Muhammad, I would have loved to fight in the cause of Allah and be killed, then fight and be killed, then fight and be killed.” (Rumiyah vol 9: 29)

Den starka dragningskraften till jihad (heligt krig) och viljan att dö om och om igen, handlar om att dö för något viktigt, att dö för sin tro och att dö för Allah. Kalifatets krigare ska sträva efter att dö i jihad eller att dö som martyr, för det är krigarens syfte. Krigaren upprätthåller sin maskulinitet genom våld och genom att strida mot fienden. Krigarens dödslängtan kan sättas i relation till Cottee och Haywards studie kring motivation till terrorism, där centrala aspekter av motivationen är längtan efter mening och ära (2011). Cottee och Hayward (2011) förklarar att individer som utför jihad eller blir martyrer ses som hjältar och att vara en hjälte betraktas som en statussymbol. Att trots svåra skador längta efter att skadas och även dödas kan förstås utifrån en kollektiv strävan efter att utföra jihad eller bli martyrer:

“His injuries were not hidden, and those around him could see him constantly banging his hands in order to numb the relentless pain of the new skin growth, and despite his ordeal, he longed to fight for the cause of Allah, to kill and to be killed.” (Rumiyah vol 3: 15)

Propagandatidningen Rumiyah uttrycker längtan efter döden som ett eftersträvansvärt ideal. Denna längtan kan relateras till Katz begrepp seductions som handlar om att bli förförd av brottsliga eller avvikande beteenden (1988). I tidningen och i en IS kontext innebär längtan efter döden att människor förförs och/ eller lockas av det okända. Att förföras av tanken på att dö grundas i tron att döden har ett syfte för individen. Individen har vid livets slut utfört den vilja IS menar att Allah dikterar genom att utföra jihad eller bli martyr vilket leder till att individen kommer till paradiset.

Propagandatidningen presenterar en bild av krigaren som en gud som bestämmer över liv och död vilket gör att individer som lockas av att ha makt över andra människor kan attraheras av känslan av att bestämma över andras liv. Tanken kring makt över andra människor kan förknippas med Connells begrepp hegemonisk maskulinitet som är ett manligt kulturellt ideal. I den hegemoniska maskuliniteten är en central del social makt över andra män och kvinnor (1996). Den sociala makten kan appliceras i en IS kontext där IS väljer vilka människor som betraktas som fienden. Att döda fienden kan också kopplas till Katz begrepp seductions (1988)

då krigarna skulle kunna tänkas förföras av att döda andra människor som inte förtjänar att leva i kalifatet eftersom de inte lyder Allahs vilja. Katz tanke kring brottets betydelse är central eftersom krigarens vilja att döda fienden handlar om att göra något viktigt, att se till så att ingen motarbetar IS och Allah (Ibid).

Döden är en central aspekt i IS propagandatidning där det förklaras att när en generation krigare dör i strid, följer en ny generation krigare som fortsätter strida:

“[...] This is the way of the muwahhidin (krigare) in every time and place. Whenever a generation of them passes, another generation follows, holding the banner of tawhid (Islamiska statens flagga) overhead while plunging a new into the battle for Islam, which continues to be waged against shirk and its people. The slogan of each of them is, “Stand and die upon that for which your brothers in faith before you have died.”“ (Rumiyah vol 1: 3)

Att försvara sina krigsbröders handlingar och alltid strida är krigarens plikt. Krigaren är skyldig att dö för en gemensam sak genom jihad eller att dö som martyr. I det beskrivna maskulinitetsidealet är krigaren en symbol för en hegemonisk maskulinitet. Connell (1996) menar att hegemonisk maskulinitet är ett eftersträvansvärt kulturellt ideal vilket kan förklara varför individer lockas att bli jihadkrigare eller martyrer.

Ett genomgående tema i tidningen är användning av våld och hur våldet är kopplat till maskulinitetsideal. Att utöva våld anses legitimt mot alla som IS har stämplat som fiender. Fienden är bland annat icke troende individer som kallas kafirer. Kalifatets krigare uppmanas att med våld hämnas på dessa fiender och visa dem sin styrka. Att vara krigare förbinder individen med plikten att alltid sträva efter att strida mot och döda fienden:

“O troops of the Khilafah in Sham, the Turkish kafir (otrogen/ icke troende) soldier has come to you while his blood is vile like that of a dog. Show them your strength, burn them with the fire of your wrath, and take revenge for your religion and tawhid (tawhid i denna bemärkelse Allah) from the brothers of Shaytan, role models for the murtaddin

(avfälling som övergett islam), and allies of the atheists. Their shirk (avgudadyrkan, polyteism) and nifaq will never overcome your tawhid and iman. And verily Allah is with the people of taqwa. This is what Allah and His Messenger promised us.” (Rumiyah vol 3: 6)

I citatet definieras de turkiska soldaterna som fienden. Citatet identifierar fienden så att krigare och anhängare ska veta att det är rättfärdigat att bruka våld mot de turkiska soldaterna. Kalifatets krigare uppmanas att vara uppmärksamma för att de turkiska soldaternas blod är vidrigt/ smutsigt likt en hunds. Liknelsen med den turkiska soldaten och en hund har en kulturell och religiös negativ betydelse och kan betraktas som en nedvärdering av fienden. I propagandan anspelar IS på känslor som ska väcka uppmärksamhet hos anhängare eller krigare. Att definiera fienden som djur gör att fienden avhumaniseras.

För att upprätthålla en maskulin identitet ska krigaren trots skador delta i strider och inte visa sig svag. Våldsanvändning är en central del av maskulinitetsideal inom IS. För att krigaren ska kunna hävda sin maskulinitet krävs det att individen i dessa miljöer använder våld. I citatet nedan beskrivs att krigaren ska döda, kriga mot fienden och ta fiendens land och välfärd. Detta knyter an till Connells begrepp hegemonisk maskulinitet som grundas i social makt över andra människor (1996). Den sociala makten utövas för att förtrycka andra och våld är en underliggande faktor till makten (Ibid). Genom att delta i strider, skada fienden och inte visa svaghet är individen en del av jihadmartyrmaskuliniteten som IS krigarna gör anspråk på. Uppmaningen att skada fienden uttrycks i citatet:

“And Allah’s command has come to His muwahhid slaves in every era that their wounds must not stop them from increasing their pursuit of the mushrikin (avgudadyrkare) and their endeavor to fight them, kill them, and seize their land and wealth, as in His statement, “And do not weaken in pursuing the enemy.” (Rumiyah vol 6: 9)

Jihadmartyren ska strida och bekämpa fienden och uppmanas i tidningen till att inte visa svaghet. Att fly från striden är otänkbart för kalifatets krigare. Fienden som flyr från striden symboliserar

feghet och svaghet. En riktig krigare i en IS kontext ska inte vara feg vilket gör att fienden som flyr nedvärderas. Utifrån Connells (1996) teori kring maskuliniteter kategoriseras fienden som underordnad maskulinitet och fienden stigmatiseras som sämre individer och krigare. Genom att fly från strid ges fienden en stereotyp feminin egenskap som "svag". Fienden utesluts därmed från den hegemoniska maskuliniteten.

"The Americans faced a great massacre, to the extent that many of them were seen fleeing from the battle, hiding in Muslims' houses. At first, the mujahidin refrained from entering those homes for fear of harming the Muslims, but once they confirmed the presence of the American troops inside them, they found them hiding like cowards and began killing them as if they were beetles and flies, and all excellence and blessing belong to Allah." (Rumiyah vol 10: 9)

I citatet ovan har amerikanerna pekats ut som fiender. Det beskrivs att amerikanerna flydde från striden och gömde sig i muslimers hus. IS krigarna ville först inte ta sig in i husen av rädsla för att råka skada muslimer. Av exemplet framgår att krigarna endast har för avsikt att skada fienden och inte civilbefolkningen. IS vill visa upp sig själva som föregångsexempel på hur en grupp i krig försöker skona civila men ändå bekämpa fiender. Målet att bekämpa fiender var störst och de fega fienderna dödades sedan som om de var flugor och skalbaggar. Att beskriva fienden som djur innebär en förminskning av det mänskliga livet och människovärdet. Att måla upp en bild av fienden som något annat än människor är en form av avhumanisering som gör det enklare att döda en annan människa. Katz (1988) betonar vikten av att förföras av brottet och hur det känns att begå ett specifikt brott. Genom att se en annan människa som en skalbagge eller ett kryp så betraktas människan som obetydlig. Synen på fienden som små och obetydliga gör att jihadmartyren känner sig överlägsen vilket kan innebära en förförande känsla.

De ideal tidningen propagerar för är att döden är central för krigaren, att krigaren ska eftersträva att dö och att krigaren kommer till paradiset efter livet. Tanken på döden uttrycks i tidningen som en förförelse av att nå det slutliga målet. Att fienden ska dö är angeläget men döden för fienden beskrivs inte som helig eller eftersträvansvärd.

5.2 Brödraskap och spänning som maskulinitetsideal

Studien visar hur propagandatidningen Rumiya spelar på känslan av grupptillhörighet, brödraskap och spänning där modet att våga möta döden utgör en adrenalinkick. Att ständigt leva farligt, ta risker och aldrig veta när fienden eller döden närmar sig eller står bakom hörnet anses modigt. Att som krigare kasta sig rakt in i striden för att utöva våld för att hävda sin maskulinitet och kanske bli dödad av fienden utgör en spänning som förför individen. Cotte och Hayward (2011) förklarar att varje risktagande individen tar är emotionellt motiverat och spänningen som detta innebär kan förklaras som en känsla av förförelse. Förförelse kan också kopplas till Katz begrepp seductions där han betonar att människor förförs av olika fenomen (1988). Att leva för stunden kan upplevas skrämmande då individen aldrig vet vad som väntar men samtidigt kännas spännande vilket skapar ett beroende och en njutning av att ta farliga risker.

Sökandet efter spänning och sökandet efter en identitet har enligt Gustafsson och Ranstorp (2017) identifierats som motivationsfaktorer som lockar individer till terrorism. Modet att våga möta döden innebär att krigaren ska vara orädd och inte vända bort blicken för att slippa se döden och eländet, utan titta sin fiende rakt i ögonen. Sunde, Ilan och Sandberg (2020) anser att bilden av en modig krigare som hyllas för sitt risktagande lockar individer som attraheras av coolhet. Att leva farligt och våga möta döden beskrivs i tidningen:

“When the muwahhid knows this and hears that a group of his brothers have been afflicted by a test or tribulation, he is certain that the true blessing is to have been afflicted alongside them or to have been killed before them. For fleeing from shahadah (den muslimska trosbekännelsen, att observera, vittna eller intyga) is not a blessing. Rather, the blessing would be for the slave to plunge into the midst of battle, to be on the frontlines, and to not turn his face away until he is killed. This is the true blessing. This is the correct understanding, which the believer must set firmly in his soul, thus seeking to be killed wherever he expects that. Allah’s Messenger said, “Of the best livelihood for people, is that a man takes hold of his steed’s reins in the cause of Allah, flying on its

back; whenever he hears a battle cry or other sound of war, he flies to it, in search of being killed or dying in its most expected places.” (Rumiyah vol 4:22)

Katz (1988) försöker att sätta ord på vad det är som gör att individer lockas till att begå en viss sorts brott och menar att förståelsen söks i människans sinnen, hur det känns, hur det låter och betydelsen som handlingen innebär för individen. Den modiga krigaren lever farligt och får räkna med att möta döden. Krigarens starka dragningskraft till strider kan enligt Katz (1988) begrepp seductions förstås utifrån känslan av att bli förförd och överväldigas över känslan som striden medför. Att kasta sig rakt in i stridens hetta handlar enligt Katz (1988), Cotte och Hayward (2011) om att våldet har en stark emotionell anknytning som är förförande och spännande för individen.

En viktig aspekt av brödraskap är att bli skadad eller attackerad samtidigt som sina bröder eller att bli dödad innan dem. Att vilja bli dödad eller attackerad samtidigt som sina bröder kan associeras till en stark grupptillhörighet och lojalitet. Cotte och Hayward (2011) menar att terrorism inte endast handlar om att kriga utan också om att skydda den egna gruppen vilket innebär att krigaren vill ta strider tillsammans med gruppen som denne tillhör. I propagandatidningen förekommer ofta ordet “brothers”, som används för att skapa en grupptillhörighet. I subkulturer fungerar språket som en symbol som visar grupptillhörighet vilket Sunde, Ilan och Sandberg (2020) påpekar. Att kalla varandra för bröder är dels ett sätt att visa att krigarna har ett familjeband och står varandra nära, dels en symbol som används för att locka anhängare. Att vara en del av ett brödraskap och känna sig som en av Allahs utvalda krigare uttrycks:

“Allah’s Messenger said, ‘Indeed, you are one of them.’ ‘Umayr then took some dates out of his quiver and began eating them. He then said, ‘If I live to eat these dates of mine it will have been a long life!’ He then cast aside the dates he had and fought the mushrikin until he was killed.” (Rumiyah vol 6: 41)

Enligt Katz (1988) är upplevelsen av att vara utvald för ett högre syfte en förförande tanke. Krigaren känner sig unik i sitt ärofyllda uppdrag att strida i Allahs namn och för Allahs vilja. Strid förutsätter planering och att krigaren går in i ett emotionellt tillstånd vilket kan beskrivas som en ritual som Sunde, Ilan och Sandberg (2020) menar är lockande för individer.

Att dö för något meningsfullt i strid kan associeras med begreppet yolo (you only live once) som innebär att krigaren bara lever en gång på jorden men för alltid i paradiset. Tanken kring att du bara lever en gång kan grundas i att det är coolt att utmana ödet. Krigare som tar farliga risker skapar en maskulinitet som står för coolhet (Sunde, Ilan & Sandberg, 2020). Maskuliniteten kan beskrivas som live fast die young och you only live once. Att dö i jihad är ärofyllt för krigaren då denne dör för en god sak, det vill säga skyddar sina bröder mot fiender och uppfyller Allahs önskan. Att utföra jihad ger individen evig ära och förklaras i citatet:

“So accomplish the promise of your Lord, a promise of support, victory, and consolidation. And adjust yourselves to the utmost effect and harshest of pain. It is only a single time to be killed and to die, then it is the honor that will never end.” (Rumiyah vol 9: 35)

De allra flesta människor vill vara någon eller något. Tidningen har ett fokus på identitet, ära, brödraskap och maskulinitet som lockar individer som söker bekräftelse.

“From a young age, the chivalrous muhajir refused to be subjugated by the shackles of humiliation and this perishing world. He chose, instead, to surrender his soul in obedience of his Lord and to wield the weapons of faith and honor in defiance of the kafir masses. He remained steadfast in the face of everything he was afflicted with, never weakening, never surrendering, until Allah gave him triumph and his blood was spilled, pouring forth and fueling the lantern that illuminates this noble path so that those who follow may traverse upon a clear road.” (Rumiyah vol 1:14)

Krigaren vägrade bli förödmjukad och förnedrad i en värld som höll på att rasa samman och valde istället att följa och underkasta sig Allahs vilja genom att höja sina vapen i tro och kriga mot fienden för att bereda väg för sina bröder. Krigaren offrade sig för Allah och för sina bröder. Att offra sig för Allah och att offra sig för sina bröder kan relateras till Connells begrepp underordnad maskulinitet (Connell 1996). Krigarens möjlighet att hävda sin maskulinitet var att underkasta sig Allah.

5.3 Historiska hjältar som maskulinitetsideal

Enligt Connell är hegemonisk maskulinitet det eftersträvansvärda maskulinitetsidealet (1996). I Islamiska staten står historiska hjältar för en hegemonisk maskulinitet. Historiska hjältar som med en orädd inställning har vågat möta döden utgör ett attraktivt maskulinitetsideal i IS propagandatidning Rumiya. IS skapar därför ett attraktivt maskulinitetsideal utifrån en porträttering av historiska krigare som hjältar som offrat sina liv i jihad.

Att vara en historisk hjälte i IS innebär att du är en betydelsefull person och att alla vet vem du är. Människor ser upp till en hjälte, en person som har offrat sitt liv för något viktigt. Individer som söker efter en identitet, spänning och/ eller gruppidentitet påverkas av dessa historiska hjälteideal. IS kan genom beskrivningar av historiska händelser och hjältar i Rumiya locka individer som vill bli hjältar. Det som gör att tidningen uttrycker attraktiva maskulinitetsideal är att historiska hjältar väcker känslor av förundran kring hjältar som tar farliga risker för ett gott syfte. Gustafsson och Ranstorp (2017) menar just att sökandet efter spänning, sökandet efter en identitet och sökandet efter en gruppidentitet är motivationsfaktorer till terrorism. Att vara hjälte är att agera, att under vilka förutsättningar som helst utföra jihad och betala med sitt liv för att få komma till paradiset. Den som utför jihad belönas av Allah i paradiset:

“In the Battle of Mutah, Ja’far Ibn Abi Talib took the banner with his right hand but it was then cut off, so he took it with his left hand and it was then cut off. He then embraced it with his upper arms until he was killed, and he was 33 years old. So Allah rewarded him for that with two wings in Jannah with which he flies wherever he wishes. And it was

said that a man from among the Romans struck him that day, cutting him in half.”(Rumiyah vol 6: 41)

Att för sitt mod och sin insats i strid, belönas av Allah med två vingar i paradiset är något som kan locka individer som tror på att människan kommer till paradiset efter döden. Att få komma till paradiset är det ultimata för individen som ser paradiset som slutmålet. Bilden av att hjältar kommer till paradiset kan vara en avgörande anledning till att individer lockas till IS. Historiska berättelser som visar vem den sanna krigaren är gör att individer kan associera till berättelsen och hjälten. Den stereotypa bilden av en hjälte är att denne är orädd, modig och stark och propagandatidningen Rumiyah visar upp denna bild av historiska hjältar som uttrycker en stark hegemonisk maskulinitet:

“In the month of Shawwal in the year 1437 AH, a fierce battle took place on the island of Basilan between the soldiers of Allah and the soldiers of Shaytan. The battle lasted for one month, and the mujahideen fought under the leadership of Shaykh Abu ‘Abdillah. During the course of the battle, Abu Sabah awoke early one morning and, as was his habit, began working in the kitchen to assist his brothers in preparing the food. When the food was ready he heard the sound of a warship heading towards their camp. He raced to get ready, grabbed his weapon, and proceeded towards the enemy like a lion chasing after its prey. He then made takbir and attacked the ship, engaging its crew in battle. By Allah’s decree, the ship fired a shell that struck very close to him and he fell down, wounded. When his brothers saw this they raced to his aid, but he had passed on, leaving behind the Dunya and departing to his eternal abode.” (Rumiyah vol 10:30)

I citatet ovan beskrivs att krigaren alltid är redo för strid. När striden närmade sig, rusade krigaren och hämtade sitt vapen för att kasta sig in i striden som ett lejon som jagar sitt byte. Här kan liknelsen göras med krigaren vars enda syfte är att döda fienden. Krigaren attackerade sedan fienden och blev skadad. När krigaren skadats i striden så rusade hans bröder till honom, men det var för sent för han hade redan anlänt till sin eviga boning i paradiset. I citatet används ordet

bröder igen, just för att visa den manliga gemenskapen och familjekänslan. Att tillsammans strida för en gemensam mening och aldrig vila är Islamiska statens krigares plikt. Maskulinitetsidealet som utmärker en historisk hjälte utgår från mod, uppoffringar och våldsanvändning.

“The words of the mujahidin are like those of Anas Ibn an-Nadhr to the Companions of Allah’s Messenger, when he found them, on the Day of Uhud, encumbered by hearing the mushrikin claiming to have killed the Messenger of Allah. He said, “Why do you sit?” They said, “Allah’s Messenger has been killed!” He said, “So what will you do in this life after him? Stand and die upon that for which Allah’s Messenger has died!” Then he faced the enemy and fought until he was killed.” (Rumiyah vol 1:3)

Krigarens plikt är att stå upp för Allahs vilja, ägna sitt liv åt att möta fiender och aldrig backa. Att dessutom aldrig riktigt veta vad som väntar utgör ett spänningsmoment där döden gör att krigaren får ära som hjälte. Narrativ om historiska hjältar beskriver dessa krigare som superhjältar i propagandatidningen Rumiyah.

6. Avslutande diskussion

Denna studie utgår från forskningsfrågan: *Hur uttrycks attraktiva maskulinitetsideal genom narrativ i propagandatidningen Rumiyah?* Studien har undersökt tre olika teman; Jihadmartyr som maskulinitetsideal, brödraskap och spänning som maskulinitetsideal samt historiska hjältar som maskulinitetsideal. Syftet med studien var att utifrån en narrativ analys öppna för viktig kunskap kring vilka attraktiva maskulinitetsideal som IS använder och hur IS använder emotioner i propagandatidningen Rumiyah.

Tidigare forskning kring Islamiska staten innehåller begränsad forskning kring maskulinitet och attraktiva ideal. Mycket av den tidigare forskningen som finns har försökt förstå varför människor ansluter sig till terrororganisationen IS utifrån sociala aspekter och individuella faktorer. Då det finns lite existerande forskning kring hur Islamiska staten lockar anhängare

genom anspelningar på emotioner i propagandamaterialet så bidrar denna studie med ett perspektiv inom ett relativt outforskat område.

Studien har bidragit med viktig kunskap kring hur IS uttrycker eftersträvansvärda maskulinitetsideal. Kunskaper kring dessa ideal och hur IS lockar och attraherar människor genom propaganda är viktig att ha kännedom om, vid arbete med frågor kring motivation till terrorism, vad det är som lockar med terrororganisationer och varför ungdomar och individer som inte har anknytning till islam ansluter sig till IS.

Trots att tidningen Rumiya är skapad och utgiven under IS storhetstid så är den fortfarande en central tidning som kan användas idag för att förstå online och offline narrativ. Kunskap om IS narrativ är relevant då online narrativ kan kännas igen i verklighetens offline narrativ. Därmed kan riskfaktorer för radikaliserings identifieras tidigt. Detta kan förhindra att individer rekryteras eller radikaliserats vilket leder till att de hindras från att begå terrorattentat eller resa till terrororganisationer utomlands.

I områden i Sverige där det finns problem med olika former av extremism kan kunskapen och analysen om IS narrativ användas för att förklara narrativets verkliga budskap. Kunskapen kan användas för att till exempel upptäcka signaler när ungdomar talar om att attraktiva ideal är att delta i jihad eller bli martyr. Kunskap kring narrativ kan användas vid förebyggande arbete med ungdomar i samhället, hemma, i skolan och på fritidsgårdar för att diskutera hur radikala maskulinitetsideal, normer och värderingar kan påverka individer. Kunskapen kan även användas i arbete vid avradikalisering för att försöka förstå vad en individ finner attraktivt i terrororganisationer. Kunskapen kring narrativ kan användas för att förstå olika sorters extremism, vad det är som är attraktivt med terrororganisationer och mänskligt handlande.

Terrororganisationen IS har satt spår och påverkat dagens samhälle. Den nuvarande kunskapen om IS som organisation har inneburit nya lagar mot terrorism. Under IS storhetstid fanns det inga lagar som reglerade resande till och samröre med terrororganisationer vilket möjliggjorde att individer kunde resa från Sverige till Syrien och Irak och sedan återvända. 2016 skapades en terrorlag som gjorde det olagligt att resa från Sverige till terrororganisationer utomlands. Terrorlagen innebär att det idag 2020 är olagligt att ha kontakt med eller kopplingar till terrororganisationer vilket försvårar resande till och samröre med terrororganisationer som IS.

Islamiska statens propaganda har varit framgångsrik i hela världen och spridits snabbt online. På grund av nya lagar och riktlinjer på sociala medier har det nu blivit svårare att öppet dela information, material och onlinepropaganda om IS över internet.

IS är ett relativt nytt forskningsområde men ett stort forskningsfält vilket gör att det finns mycket att undersöka. Det finns ingen helt dominerande teori som förklarar exakt vilka maskulinitetsideal som individer attraheras av eller vad det är som gör att individer lockas av och ansluter sig till terrororganisationer. Genom att undersöka hur IS attraherar individer genom eftersträvansvärda maskulinitetsideal och emotioner kan viktiga aspekter belysas som förklarar hur extremistiska grupper använder propaganda.

Myndighetspublikationen *Ung och extrem: om våldsbejakande islamistisk extremism* (2016) identifierade två maskulinitetsideal och beskriver att en viktig del av identiteten som helig krigare är att bli martyr eftersom det förser individen med en heroisk status (Ibid). I relation till myndighetspublikationen styrker denna studie vikten av hjälteideal. Studien understödjer därför behovet av kunskap kring maskulinitetsideal och emotioner i våldsbejakande extremistiska miljöer. Utifrån studiens syfte och forskningsfråga kan slutsatsen dras att narrativ om attraktiva maskulinitetsideal i IS propagandatidning Rumiya uttrycks genom att vara jihadmartyr som innebär att individen deltar i jihad eller blir martyr, att ingå i ett brödraskap där oändlig spänning är en del av vardagen samt att efterlikna historiska hjältar utgör attraktiva maskulinitetsideal. Slutsatsen i denna studie är också att studien har öppnat för kunskap kring hur IS i propagandatidningen använder emotioner som till exempel förförelse och spänning för att locka anhängare.

7. Framtida forskning

IS är ett stort forskningsområde vilket medför att viktig kunskap kring IS än är outforskad. Den här studien kring maskulinitetsideal i IS propagandatidning Rumiya visar att det finns ett behov av att undersöka narrativ i våldsbejakande extremistiska miljöer. I framtiden skulle denna studie kunna kompletteras med en visuell analys av tidningen Rumiya. Framtida forskning kan även utvärdera hur kunskapen kring narrativ i IS propaganda kan användas vid arbete med ungdomar eller avradikalisering. Framtida forskning skulle kunna undersöka vilka narrativ i IS

propagandatidningar som lockar utländska krigare och individer utan anknytning till islam respektive vad det är för narrativ som lockar individer tillhörande islam. Då IS propaganda är omfattande finns möjlighet att undersöka konstruktionen av maskulinitetsideal i IS övriga propaganda eller hur dessa ideal uttrycks. Maskulinitetsidealen kan undersökas genom till exempel visuell analys av bilder eller videos utgivna av IS.

Framtida forskningsbidrag kan undersöka vad det är som gör att människor lockas till olika våldsbejakande extremistiska miljöer genom att undersöka narrativ kring maskulinitetsideal i högerextrema grupper och autonoma grupper. Det som kan vara intressant är att analysera vad det finns för likheter och/ eller skillnader i narrativ kring maskulinitetsideal i dessa olika grupper. Det kan även undersökas om det finns skillnad mellan vilka ideal som lockar beroende på individers ålder.

Genom att identifiera vilka narrativ olika extremistiska miljöer använder kan det sökas en förståelse för varför just specifika individer lockas till dessa miljöer. Narrativ kring maskulinitetsideal kan användas för att förstå varför män lockas till terrororganisationer som IS. Fortsatt forskning kan undersöka vad det är som lockar kvinnor till dessa organisationer genom att studera femininitetsideal i IS propaganda.

8. Källförteckning

Tryckt litteratur

Becker, Howard. (2008). *Tricks of the trade: Yrkesknep för samhällsvetare*. Stockholm: Liber AB.

Boréus, Kristina & Bergström, Göran. (red.) (2018). *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur AB.

Bryman, Alan. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber AB.

Connell, Raewyn. (1996). *Maskuliniteter*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos.

Denscombe, Martyn. (2009). *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur AB.

Herz, Marcus & Johansson, Thomas (2011). *Maskuliniteter: kritik, tendenser, trender*. Malmö: Liber.

Johansson, Anna. (2005). *Narrativ teori och metod*. Lund: Studentlitteratur AB.

Katz, Jack. (1988). *Seductions of crime: Moral and Sensual Attractions in Doing Evil*. New York: Basic Books

Kohler Riessman, Catherine. (2008). *Narrative Methods for the Human Sciences*. United States of America: Sage Publications inc.

Mallén, Agneta (2017). *Kriminologiska metoder och internet*. Stockholm: Liber AB.

Silverman, David. (2007). *A very short, fairly interesting and reasonably cheap book about qualitative research*. Los Angeles: Sage.

Rennstam, Jens & Wästerfors, David. (2015). *Från stoff till studie: Om analysarbete i kvalitativ forskning*. Lund: Studentlitteratur AB.

Vetenskapliga artiklar

Aly, Anne. (2017). *Brothers, Believers, Brave Mujahideen: Focusing Attention on the Audience of Violent Jihadist Preachers*. Studies in Conflict and terrorism. Australia

Awan, Imran. (2017). *Cyber-Extremism: Isis and the Power of Social Media*.

Cottee, Simon & Hayward, Keith. (2011). *Terrorist (E)motives: The existential Attractions of Terrorism*. Studies in Conflict & Terrorism.

Myhre Sunde, Hans, Ilan, Jonathan & Sandberg, Sveinung. (2020). *A cultural criminology of "new" jihad: Insights from propaganda magazines*. Sage publications: Crime Media Culture.

Sjøberg Aasgaard, Andrea. (2017). *Migrants, Housewives, Warriors or Sex Slaves: AQ's and the Islamic State's Perspectives on Women*. Connections: The Quarterly Journal.

Myndighetspublikationer

Gustafsson, Linus & Ranstorp, Magnus. (2017). *Swedish Foreign Fighters in Syria and Iraq. An analysis of open-source intelligence and statistical data*. Swedish defence university.

Kaati, Lisa. (red.). (2017). *Det digitala kalifatet: En studie om Islamiska statens propaganda*. Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI: Stockholm.

Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor, MUCF (2016). *Ung och extrem: om våldsbejakande islamistisk extremism*.

https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/ung-och-extrem-islamistisk.pdf

Hämtad: 2020- 05- 20.

Säkerhetspolisen.se (2017). *Färre reser från Sverige till terroristorganisationer*.

<https://www.sakerhetspolisen.se/ovrigt/pressrum/aktuellt/aktuellt/2017-06-27-farre-reser-fran-sverige-till-terroristorganisationer.html> Hämtad: 2020-06-13.

Elektroniska källor

Clarion Project (2014). *Islamic State (ISIS, ISIL) horrific magazine*. Hämtad: 2020-04-25.

<https://clarionproject.org/islamic-state-isis-isil-propaganda-magazine-dabiq-50/>

Dagens nyheter (2020). *Coronakrisen gör att IS växer sig starkare igen* .

<https://www.dn.se/nyheter/varlden/studio-dn-19-maj-coronakrisen-gor-att-is-vaxer-sig-starkare-igen/> Hämtad: 2020- 05-19.

Globalis.se (2018). *Den islamiska staten (IS)*.

<https://www.globalis.se/Konflikter/Asien/den-islamiska-staten-is> Hämtad: 2020-06-13.

SVT nyheter (2020- 05- 15). *Analys: IS trappar upp terrorn under corona- pandemin*.

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/is-trappar-upp-terrorn-under-corona-pandemin>

Hämtad: 2020- 05- 20.

SVT nyheter (2020- 04-09). *Analys: Mellanösterns konflikter påverkas av coronapandemin.*

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/sa-paverkas-mellanosterns-konflikter-av-corona>

Hämtad: 2020- 05-23.

Rumiyah. (2016). *Rumiyah issue 1*. Vol 1.

Rumiyah. (2016). *Rumiyah issue 3*. Vol 3.

Rumiyah. (2016). *Rumiyah issue 4*. Vol 4.

Rumiyah. (2017) . *Rumiyah issue 6*. Vol 6.

Rumiyah. (2017). *Rumiyah issue 9. The ruling of the belligerent christians*. Vol 9.

Rumiyah. (2017). *Rumiyah issue 10. The jihad in east Asia*. Vol 10.